

Subiectul I

30 puncte

Citiți, cu atenție, textele de mai jos și răspundeți la următoarele cerințe:

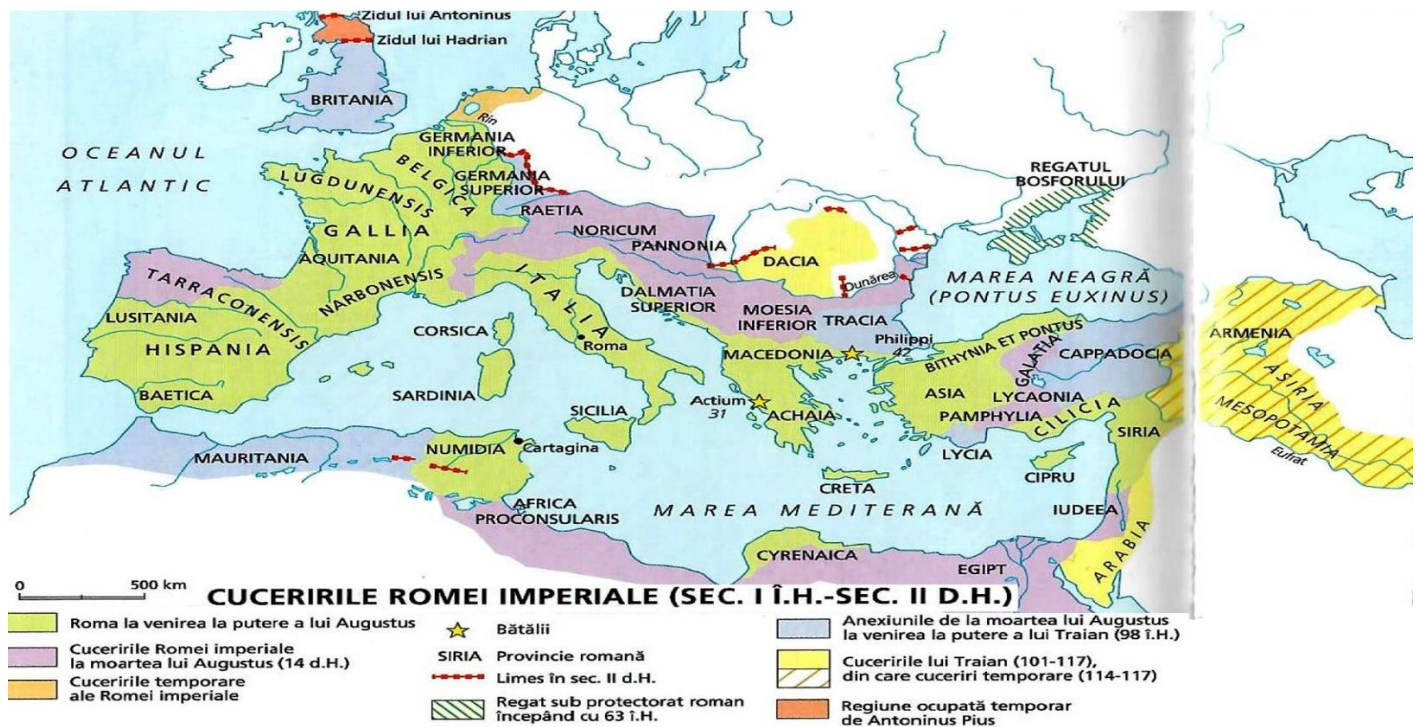
A. „...procesul care – cel mai târziu din perioada lui Augustus (în Italia și Galia mai devreme) și cel puțin până în secolul al III-lea – a influențat din punct de vedere organizatoric dominația Imperiului Roman, romanizarea [...] acest proces a influențat determinant structura internă și caracterul dominației romane în regiunea Mării Mediterane și în toate regiunile Europei în care au înaintat legiuni eficiente. Din Africa de Nord până la Zidul lui Hadrian din Britannia, din Peninsula Iberică până în Dacia și Marea Neagră, întreaga Europă din perioada Imperiului Roman a fost marcată de acest fenomen. Exercițarea eficientă a dominației timp de mai multe secole nu se baza doar pe puterea legiunilor și pe subjugarea forțată a supușilor. Procesul de romanizare care s-a derulat în diferitele provincii după reguli diverse a fost ... un proces de „dat și luat”, de schimb și aculturație. (Alexander Rubel, *Romanizarea. Impunere și azeziune în Imperiul Roman*).

B. Roma a reușit să unifice lumea mediteraneeană. Fondatorul Imperiului, Augustus, reorganizează administrația și armata, cucerește nord-estul Spaniei, Alpii, provinciile din sudul Dunării. [...] După consolidarea imperiului, împărații romani l-au dotat cu o rețea rutieră; drumurile...erau prevăzute cu poduri și marcate cu borne militare...Roma era astfel legată de restul lumii mediteraneene prin 29 de drumuri (de unde expresia «toate drumurile duc la Roma»). Hadrian întărește dispozitivul de protecție a frontierelor, limesul; acum este construit zidul care separă Scoția de Anglia (zidul lui Hadrian)...“ (Georges Duby, *Atlas istoric*).

C. „ [...] utilizarea denarului roman, arhitectura militară romană și instrucția după model roman a armatei dace să fie interpretate ca argumente în favoarea romanizării? În același context, cancelaria regală, corespondența diplomatică...titlurile regale arată o conectare a regatelor gete și dace la uzanțele timpului...putem conchide...asupra ...romanizării elitelor locale. (Alexander Rubel, *Romanizarea. Impunere și azeziune în Imperiul Roman*).

Pornind de la aceste surse, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți, un proces istoric prezent atât în sursa **A**, cât și în sursa **C** și o consecință a acestuia exprimat printr-o informație din sursa **B**. **4 p**
2. Precizați, din sursa **B**, un argument al romanizării, exprimat prin două informații din sursă. (2 X 2p = 4p) **4 p**
3. Precizați, pe baza sursei **C**, doi factori care susțin romanizarea în lumea geto-dacă și o caracteristică a acesteia din punct de vedere politic prin transcrierea unei informații din text. **7 p**
4. Urmăriți Harta, fixați pe o axă a timpului Imperiul Roman, precizați câte o provincie romană cucerită între 14–98 d.Hr din trei continente și enumerați două provincii romane cucerite de Traian în Orient. **10 p**
5. Precizați data corespunzătoare anului 6 din deceniul 8 al secolului al V-lea din mileniul I și indicați faptul istoric petrecut atunci și o consecință a acestuia. **5 p**

Subiectul al II-lea

12 puncte

1. Identificați pe Hartă provincia din care pleacă trupele romane în primul război dacic, două direcții de pătrundere a acestora la nord de Dunăre, locurile lor de trecere, punctul de unire și destinația vizată. **5 p**
2. Numiți o cauză politică a războiului din vremea lui Burebista, una economică din vremea lui Decebal și o cauză strategică legată de Imperiul Roman. **3 p**

3. Strabon, despre Burebista: „a înălțat neamul geților [...] încât în câțiva ani [...] a ajuns să fie temut și de romani“.
Pornind de la aceste aprecieri, exprimați un punct de vedere referitor la un fapt istoric relevant din perioada domniei regelui dac din 82-44 î.Hr și identificați o asemănare între Burebista și Decebal. **4 p**

Subiectul al III-lea **26 puncte**

Alcătuieți, în aproximativ o pagină, un interviu luat unui istoric antic despre războiul peloponesiac, pe baza următorului plan de idei:

1. Numele, originea etnică și lucrarea de referință a istoricului interviuat. **6 p**
2. Descrierea războiului peloponesiac, având în vedere: perioada de desfășurare, precizarea secolului și deceniului în care a luat sfârșit; o cauză politică, comună pentru cele două polisuri; un factor extern care determină desfășurarea războiului și un argument care-l susține; o urmare economică a războiului pentru unul dintre combatanți. **12 p**
3. Două noutăți aduse de Tucidide în scrierea istoriei și argumentarea comparată cu „părintele istoriei“. **8 p**

Subiectul al IV-lea **10 puncte**

Notați cu A sau F următoarele enunțuri:

1. Ghilgameș a compus codul lui Hammurabi. **1 p**
2. Fluviul Nil a determinat înflorirea civilizației chineze. **1 p**
3. Zeița Atena a dezvoltat o credință monoteistă. **1 p**
4. Marea colonizare a creat polisurile grecești Sparta și Atena. **1 p**
5. Hammurabi a pus capăt civilizației egiptene. **1 p**
6. Punii au fost înfrânți la porțile Romei. **1 p**
7. Spre deosebire de Sparta, Atena era un stat cu caracter militar. **1 p**
8. Creștinii au fost primul popor cu o religie monoteistă. **1 p**
9. Grecii lui Alexandru cel Mare sunt înfrânți de Macedonia. **1 p**
10. Cetățenii unui polis participă la conducerea acestuia. **1 p**

SUBIECTUL AL V-LEA: **12 puncte**

Alcătuieți câte o propoziție cu conținut istoric corect, utilizând următorii termeni, fără a-i defini: tumul, hegemonie, cariatidă, Calcoteca, romanizare, triremă.

Notă. Toate subiectele sunt obligatorii. Timp de lucru, 90 de minute. Se acordă 10 puncte din oficiu.

CONCURSUL NAȚIONAL „OLIMPIADA MICILOR ISTORICI – NICOLAE IORGA“

Etapa națională, 20 aprilie 2024, Clasa a V-a

BAREM DE EVALUARE ȘI NOTARE

Clasa a V-a

SUBIECTUL I:

(30 puncte)

1. 4p

2 puncte pentru numirea unui fenomen istoric: Ex.: **romanizarea**

2 puncte pentru o consecință: Ex.: **Roma a reușit să unifice lumea mediteraneeană**

2. 4p

2 puncte pentru un argument exprimat prin două informații: (2 X 2p = 4p)

Ex.: **După consolidarea imperiului, împărații romani l-au dotat cu o rețea rutieră; Roma era astfel legată de restul lumii mediteraneene prin 29 de drumuri.**

3. 7p

2 puncte pentru precizarea a doi factori al romanizării la geto-daci: (2 X 2p = 4p)

Ex.: **utilizarea denarului roman; arhitectura militară romană; instrucția după model roman a armatei dace; cancelaria regală; corespondența diplomatică;**

3 puncte pentru precizarea unei caracteristici a romanizării la daco-geți, din punct de vedere politic:

Ex.: **o conectare a regatelor gete și dace la uzanțele timpului.**

4. 10p

2 puncte pentru fixarea în timp a Imperiului Roman:

Ex.: **31 î.Hr.-476 d.Hr.**

1 punct pentru precizarea corectă a a unei provincii romane corect precizate (3 X 1p = 3p)

Ex.: **Mauritania-Africa, Tracia-Europa, Cappadocia-Asia;**

1 punct pentru precizarea corectă a a unui continent (3 X 1p = 3p)

Ex.: **Africa, Europa, Tracia.**

câte 1 punct pentru enumerarea unei provincii romane cucerite de Traian în Orient (2 x 1p = 2p)

Ex.: **Armenia, Mesopotamia.**

5. 5p

2 puncte pentru precizarea datei pentru anul 6 din deceniul 8 al secolului al V-lea din mileniul I: **Data: 476 d.Hr.;**

1 punct pentru indicarea faptului istoric din 476 d.Hr. **Faptul istoric: cucerirea Romei ultimului împărat, Romulus Augustulus de către barbari;**

2 puncte pentru menționarea unei consecințe a faptului istoric. **Consecință: cucerirea / prăbușirea Imperiului Roman de Apus de către barbari.**

SUBIECTUL AL II- LEA:

(12 puncte)

1. 5p

1 punct pentru numirea provinciei: **Moesia Superior.**

câte 1 punct pentru identificarea direcției de pătrundere. **Drobeta; Lederata.**

(2 p X 1 = 2 p);

1 punct pentru numirea punctului de unire: **Tibiscum.**

1 punct pentru numirea destinației: **Sarmizegetusa**

2. 3p

1 punct pentru o cauză politică a războiului, din vremea lui Burebista: **sprijinul acordat de Burebista lui Pompei în războiul civil dintre acesta și Caesar.**

1 punct pentru o cauză economică, din vremea lui Decebal: **bogățiile Daciei; zăcămintele de aur și argint ale Daciei.**

1 punct pentru o cauză strategică a Imperiului Roman: **avanpost strategic față de celelalte neamuri barbare din zonă.**

3. 4p

1 punct pentru o asemănare între Burebista și Decebal:

Ex.: **pericolul roman; vecinătatea cu Imperiul Roman; unificarea statală.**

1 punct pentru un fapt istoric relevant:

Ex.: **în 82 î.Hr. a unificat triburile geto-dacilor; a supus unele dintre popoarele învecinate; a cucerit cetățile grecești de pe țărmul Mării Negre.**

2 puncte pentru exprimarea oricărui punctul de vedere formulat corect.

SUBIECTUL AL III- LEA:**26 puncte)****1. 6p****2 puncte** pentru numirea istoricului interviuat.Ex.: **Tucidide; Diodor din Sicilia.****2 puncte** pentru precizarea originii etnice:Ex.: **greacă.****2 puncte** pentru precizarea lucrării de referință:Ex.: **Tucidide: Războiul peloponesiac; Diodor din Sicilia: Biblioteca istorică.****2. 12p****1 punct** pentru precizarea perioadei de desfășurare a războiului: **431-404 î.Hr.****1 punct** pentru numirea secolului: **Secolul al V-lea î.Hr.****2 punct** pentru numirea deceniului în care a luat sfârșit: **deceniul X – secolul al V-lea î.Hr.****2 puncte** pentru precizarea unei cauze politice, comună pentru cele două polisuri: **existența a două ligi; două regimuri politice diferite.****2 puncte** pentru precizarea unui factor extern care determină desfășurarea războiului: **hegemonia.****2 puncte** pentru precizarea unui argument corect care explică factorul extern care determină desfășurarea războiului:**2 puncte** pentru precizarea unei urmări economice a războiului:Ex.: **cei învinși plătesc biruri; Sparta strânge 1000 de talași de pe urma impozitului.****3. 8p****câte 2 puncte** pentru menționarea a două noutăți: **(2 X 2 p = 4p)**Ex.: **Istorie militară; istorie științifică;****1 punct** pentru un numirea „părintelui istoriei”:Ex.: **Herodot****3 puncte** pentru un argument prezentat prin comparație cu „părintele istoriei”**SUBIECTUL AL IV- LEA:****(10 puncte)****câte 1 puncte** pentru fiecare din răspunsurile corecte.**(1 p X 10 = 8 p)****1. F, 2. F, 3. F, 4. F, 5. F, 6. A, 7. F, 8. F, 9. F, 10. A.****SUBIECTUL AL V- LEA:****(12 puncte)****câte 2 puncte** pentru folosirea celor șase termeni într-un enunț istoric adevărat/corect.**(2 p X 6 = 12 p)****NOTĂ: Se acordă 10 puncte din oficiu. Total general 100 de puncte. Nu se acordă punctaj intermediar.**